

förstår, kan. *Det är icke min s. att ljuga, jag är ej van att ljuga. Förstå sin s., vara väl hemma i sin vetenskap, sin konst, sitt yrke, i hvad man förehar. Vara säker, viss på sin s., vara säker på hvad man säger, uppgiiver, påstår; vara fullkomligt skicklig i sitt yrke, o. s. v. Göra sin s. väl, illa, väl, illa utföra hvad man har för händer. Hvar s. för sig, allting har sin tid och ordning; man bör ej blanda ihop hvad som ej har samband med hvarannat. (Ironiskt) Stor s.! stor s. i det! det gör ingenting. Stor s. i vädret! lika mycket, hurudant vädret är! — Ingår i sammansättningen Religionssak, m. fl. — 6) Ämne, angelägenhet, hvarom är fråga. Komma till s-en. Gå rakt på s-en. Hålla sig vid s-en. — 7) Förhållande, omständighet. Det är en annan s. Det är s. samma med honom, samma förhållande med honom. Det är s. samma, äfv. betyder ingenting. S-en är den att... Så hänger s-en ihop. Efter s-ens beskaffenhet. Han har sagt mig förvånande s-er. Det gör till s-en, gör mycket till s-en, är af vikt. Det gör föga till s-en, betyder föga. S-ernas ställning, ordning, det närvarande tillståndet, den bestående ordningen. Hans s-er stå illa, han är i en svår ställning, illa deran. — 8) Skuld, brottslighet. I uttrycket: Känd s. är så god som vittnad, bekännelse är lika fällande som vittnesmål. — S-er, pl. Allehanda slags bohag, husgeråd, redskap, verktyg, kläder, o. s. v. Hafva mycket s-er. Lägga ned, ihop sina s-er.*

SAKER, a. (utan neutr. sing. indef. Nyttjas icke gerna i bestämd form och i plural; hellre brukas då ordet: Skyldig) Brottslig, skyldig till straff.

SAKERSTIA, se *Sakristia*.

SAKFALL, n. 3. (lagt.) Så kallas, då i vissa svårare brottmål, isynn. högförräderi, brottslingens egendom tillerkännes staten.

SAKFÄLLA, v. a. 2. Fälla till en sak, döma skyldig. — Part. pass. *S-llid* brukas ofta både adjektivt och substantivt. — *Sakfällande*, n. 4.

SAKFÖRARE, m. 3. 1) Person, som i en rättegång förer en annans talan. *Hvilken är hans s.?* — 2) Se *Advokat*, 2.

SAKFÖRHÅLLANDE, n. 4. Förhållande som rör sak, någonting verkligt (i motsats till blotta ord). — *Syn.* Faktum.

SAKFÖRING, f. 2. Rättegångars utförande.

SAKFÖRKLARING, f. 2. Förklaring, som rör sak. — *Motsats:* Ordförklaring.

SAKFÖRVALTARE, m. 3. Se *Sakförare*.

SAKKUNNIG, a. 2. Som äger en genom erfarenhet vunnen kännedom i en viss konst, ett visst yrke, så att man deruti kan fälla ett tillförlitligt omdöme.

SAKKUNNIGHET, f. 3. eller

SAKKUNSKAP, f. 3. Genom erfarenhet vunnen kännedom i en sak, konst, yrke. — *Syn.* Praktisk kunskap.

SAKKÄNNEDOM, m. sing. Se *Sakkunskap*.

SAKLIG, a. 2. (nytt ord) Som angår sak.

SAKLÖS, a. 2. Utan skuld, oskyldig, ej saker.

SAKLÖSHET, f. 3. Oskuld (i fråga om förbrytelse, hvarför någon blifvit anklagad).

SAKLÖST, adv. Utan att kunna anklagas för brott eller beskylldas för fel. *Det kan han s. göra.* — *Syn.* Ostraffadt, Strafflöst.

SAKNA, v. a. 1. 1) Finna sig hafva förlorat, märka förlusten af något. *Jag s-r en bok.* — 2) Märka en persons frånvaro. *Jag s-de er ibland gästerna.* — 3) Lifligt känna förlusten af en

frånvarande eller död person. *Man s-r honom allmänt. Man skall icke genast s. mig. Han s-s mycket. Han s-des först efter döden.* — 4) Vara utan. *De s-de hvarken djerfhet eller mod.* — *S-s*, v. d. Fattas, felas. *Der s-s så och så mycket. En s-s. Ingenting s-s. för att göra hennes skönhet fullkomlig.* — *S-d*, part. pass. *Hans dygder gjorde honom allmänt s.*

SAKNAD, m. 3. 1) Känsla af obehag, af smärta, till följe af något, som man förlorat. *Djupt känna s-en af en bortgången vän.* — 2) Brist. *S. af lifsmedel. Vara i s. af penningar. Han är i s. af allt.*

SAKORD, n. 3. (gram.) Ord, som betecknar en sak. — *Syn.* Substantiv.

SAKRAMENT, - - mä'nnt, n. 3. o. 3. (lat. *Sacramentum*) En högtidlig, af Gud instiftad handling, hvaruti han, genom synliga och jordiska ting, meddelar osynliga och himmelska nådegåfvor. *Döpselsens S. Altarets S.* [Sacr —.]

SAKRAMENTERLIG, a. 2. Som tillhör ett sakrament. [Sacr —.]

SAKRAMENTSKAD, a. 2. (pop. o. fam.) Se *Förbannad*. [Sacr —.]

SAKRAMENTSKADT, adv. (pop. o. fam.) Se *Förbannadt*. [Sacr —.]

SAKREGISTER, säkrej'st'r, n. 3. Register öfver saker, ämnen, som förekomma i en bok. — Brukas till skillnad ifrån Namnregister.

SAKRIK, a. 2. Som innehåller mycket i sak. *En s. diskussion.* — Brukas som motsats till det, hvilket öfverflödar af ord utan innehåll och sakkunskap.

SAKRISTAN, - - ån, m. 3. (medelt. lat. *Sacristanus*) Klockare.

SAKRISTIA, säkristi'a, f. 1. Särskilt mindre rum i en kyrka, der prästerne uppehålla sig under den tid af gudstjensten, då de icke uppträda för församlingen, och der kyrkans dyrbarare lösöre persedlar förvaras.

SAKTA, säkta, a. oböjl. I. (Betyder ursprungligen: lugn, stilla, fredlig, af gamla ordet *Sef*, lugn.) 1) (om ljud) Ej hög, ej högljud. *S. röst, stämman. Ett s. ljud. S. buller. S. läsning. En s. musik.* — *Syn.* Låg. — 2) Långsam. *S. gång, rörelse.* — 3) Ej häftigt; lindrig, svag. *En s. väderpust, fläkt. S. eld.* — *Adv.* 1) (om ljud) Ej högt, lyst. *Tala s. Spela, läsa s. Gå s.* — 2) Långsamt. *Gå s. Röra sig s. Köra s. i backarna*, äfv. (fig. fam.) gå sakta till väga. — 3) Ej häftigt, ej hårdt, lindrigt, svagt. *S. röra vid något. Taga s. uti något. Klappa s. på dörren. Han tryckte s. min hand. Gå s. till väga. Elden brinner s. Marken sluttar s. Hon slötte honom s. ifrån sig.* — *Int.* Icke högt! icke hårdt! icke fort! icke häftigt! *S.! säger jag dig.* — Fördubblas ofta, för att stegra uttrycket, t. ex.: *S., s.! icke så hårdt!* — *Syn.* Stilla! Vackert! [Sakta. Sagta.]

SAKTA, säkta, v. a. 1. 1) Göra saktare. *S. sin röst, gång.* — 2) (fig.) Stilla, lindra, minska. *Delta medel s-de värken. S. sin ifver.* — *S. sig*, v. r. Blifva saktare, lindrigare. *Stor-men börjar s. sig. Febern har s-l sig.* — *Saktande*, n. 4. [Sakta, Sagta.]

SAKTELIG, a. 2. (föga brukl.) Helt sakta. — Oftare nyttjas adverbet *Saktelig* eller *Sakteliga*.

SAKTELIGEN, adv. Helt sakta. *Han steg s. upp.*

SAKTMOD, n. sing. Saktmodigt sinne, lynne; saktmodigt sinnesstämming; saktmodigt uttryck i